

Tento oddíl uvádí přehled specializovaných soudů v Lotyšsku.

Specializované soudy

Ústavní soud Lotyšské republiky

Podle **Ústavy Lotyšské republiky** (*Latvijas Republikas Satversme* dále jen „ústava“) má Lotyšská republika **Ústavní soud** (*Satversmes tiesa*), který je nezávislým soudním orgánem posuzujícím, zda byly právní předpisy ve věcech spadajících do jeho působnosti v souladu s ústavou, a rovněž rozhoduje v jiných věcech na základě zákonem stanovené příslušnosti. Ústavní soud může prohlásit zákony a jiné právní akty nebo jejich části za neplatné.

Podle článku 16 **zákonu o Ústavním soudu** (*Satversmes tiesas likums*) Ústavní soud **projednává věci týkající se:**

ústavnosti zákonů;

ústavnosti mezinárodních smluv, které jsou podepsány nebo uzavřeny Lotyšskem (ještě před schválením těchto smluv Parlamentem Lotyšské republiky (*Saeima*));

souladu zákonů a jiných právních předpisů nebo jejich částí s právními předpisy vyšší právní síly;

souladu dalších právních aktů (vyjma správních aktů) parlamentu, vlády, prezidenta, předsedy parlamentu nebo předsedy vlády se zákonem;

souladu jakéhokoliv nařízení, kterým ministr pověřený vládou pozastavil vykonatelnost rozhodnutí rady místního zastupitelstva, se zákonem;

souladu ustanovení lotyšských právních předpisů s mezinárodními smlouvami uzavřenými Lotyšskem, které nejsou neslučitelné s ústavou.

Ústavní soud má sedm soudců, kteří se funkce ujímají po schválení většinou poslanců parlamentu, tj. alespoň 51 hlasy. Tři soudci jsou jmenováni na návrh nejméně deseti poslanců parlamentu; dva na návrh vlády a další dva na návrh Nejvyššího soudu zasedajícího v plénu. Kandidáti na funkci soudce Ústavního soudu navrhovaní Nejvyšším soudem musí být vybráni z řad lotyšských soudců.

Ústavní soud nemůže zahájit řízení ze své vlastní iniciativy; rozhoduje pouze na návrh osob, jež jsou k jeho podání oprávněny ze zákona.

Právo podat návrh na zahájení řízení ve věci ústavnosti zákonů a mezinárodních smluv, které jsou podepsány nebo uzavřeny Lotyšskem (ještě před schválením těchto smluv Parlamentem Lotyšské republiky), souladu zákonů či právních předpisů či jejich částí s právními předpisy vyšší právní síly nebo souladu ustanovení vnitrostátních lotyšských právních předpisů s mezinárodními smlouvami uzavřenými Lotyšskem, které nejsou neslučitelné s ústavou, mají:

prezident;

parlament;

skupina nejméně dvaceti poslanců parlamentu;

vláda;

nejvyšší státní zástupce;

Rada Státního kontrolního úřadu (*Valsts kontroles padome*),

místní orgány (rady);

veřejný ochránce práv (*tiesībsargs*), pokud orgán nebo úřední osoba, která vydala napadený akt, neodstranila nedostatky ve lhůtě stanovené ombudsmanem;

soud, který rozhoduje v občanských, trestních nebo správních věcech;

soudce pozemkového úřadu, který provádí zápis nemovitého majetku a práv s ním spojených do katastru nemovitostí;

jakákoliv osoba, jejíž ústavou zaručená základní práva jsou porušena;

Rada pro soudnictví v rámci své zákonné pravomoci.

Právo podat návrh na zahájení řízení ve věci souladu dalších právních aktů (vyjma správních aktů) parlamentu, vlády, prezidenta, předsedy parlamentu nebo předsedy vlády se zákonem mají:

prezident;

parlament;

skupina nejméně dvaceti poslanců parlamentu;

vláda;

Rada pro soudnictví v rámci své zákonné pravomoci.

Právo podat návrh na zahájení řízení ve věci souladu jakéhokoliv nařízení, kterým ministr pověřený vládou pozastavil vykonatelnost rozhodnutí rady místního zastupitelstva, se zákonem, má příslušný místní orgán.

Ve věcech, které se týkají ústavnosti zákonů a nařízení nebo jiných aktů vlády, souladu ustanovení vnitrostátních lotyšských právních předpisů s mezinárodními smlouvami uzavřenými Lotyšskem, které nejsou neslučitelné s ústavou, a ústavnosti mezinárodních smluv podepsaných nebo uzavřených Lotyšskem (ještě před schválením těchto smluv Parlamentem Lotyšské republiky) a zákonů či právních předpisů či jejich částí, rozhoduje Ústavní soud na zasedání v plénu. Ostatní věci jsou projednávány senátem tří soudců, nerozhodne-li Ústavní soud jinak.

Rozhodnutí Ústavního soudu jsou konečná a nabývají účinku vyhlášením. Rozsudek Ústavního soudu a výklad sporného ustanovení, který je v rozsudku uveden, jsou závazné pro všechny orgány ústřední státní správy a místní samosprávy (včetně soudů) a úřední osoby, jakož i pro fyzické a právnické osoby. Každé právní ustanovení, které je Ústavním soudem shledáno za neslučitelné s normou vyšší právní síly se považuje za zrušené ode dne, kdy je vyhlášeno rozhodnutí Ústavního soudu, neurčí-li Ústavní soud jinak. Pokud Ústavní soud shledá mezinárodní smlouvu podepsanou nebo uzavřenou Lotyšskem za protiústavní, je vláda povinná zajistit, aby byla smlouva změněna, vypovězena, její platnost pozastavena nebo aby bylo přistoupení k této smlouvě neprodleně zrušeno.

Hospodářský soud

V souladu s ustanoveními zákona o soudní moci (*Likums par tiesu varu*) byl pro posuzování případů uvedených v občanském soudním řádu (*Civilprocesa likums*) a v trestním řádu (*Kriminālprocesa likums*) zřízen Hospodářský soud (*Ekonomisko lietu tiesa*). Má sídlo v Rize s působností po celém území Lotyšska.

Podle **občanského práva** je hospodářský soud příslušný ve věcech:

žalob týkajících se zajišťovacích smluv;

žalob týkajících se smluv o investičních službách a doplňkových investičních službách;

žalob na ochranu investic podaných jinými členskými státy Evropské unie proti lotyšským orgánům;

žalob týkajících se právních vztahů skupin podniků;

žalob týkajících se právních vztahů mezi akcionáři akciových společností;

žalob týkajících se dohod o finančním zajištění;

žalob týkajících se kapitálových transakcí se spřízněnými osobami ve smyslu obchodního zákona (*Komerclikums*) a zákona o trhu finančních nástrojů (*Finanšu instrument tirgus likums*);

žalob týkajících se převodu podniků a restrukturalizace podniků, s výjimkou žalob týkajících se zaměstnanců;

žalob týkajících se smluvních závazků mezi stavebními podnikateli, včetně subdodavatelů, v souvislosti s výstavbou jakýchkoli budov druhé nebo třetí třídy, pro které je nutné stavební povolení, s výjimkou jedno- nebo dvoubytových obytných budov a funkčních staveb s nimi spojených;

žalob týkajících se porušení právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže;

žalob týkajících se rozhodnutí shromáždění akcionářů kapitálových struktur a návrhů na likvidaci a insolvenční úvěrových institucí.

Současně je podle **trestního práva** hospodářský soud příslušný ve věcech:

financování výroby, skladování, přepravy, použití nebo distribuce zbraní hromadného ničení, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z čl. 73.1 odst. 2 trestního zákona (*Krimināllikums*);

terorismu, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z článku 79.2 odst. 2 trestního zákona;

praní výnosů z trestné činnosti (článek 195 trestního zákona);

neoprávněného pobírání dávek, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z druhého, třetího nebo čtvrtého odstavce článku 198 trestního zákona;

obchodního úplatkářství, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z článku 199 odst. 2 trestního zákona;

přijímání úplatků, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z odstavce třetího nebo čtvrtého článku 320 trestního zákona;

přisvojení si úplatku, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z druhého, třetího nebo čtvrtého odstavce článku 321 trestního zákona;

zprostředkování úplatku, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z článku 322 odst. 2 trestního zákona;

nabízení úplatku, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z druhého nebo třetího odstavce článku 323 trestního zákona;

obchodování s vlivem, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z článku 326.1 odst. 2 trestního zákona;

neoprávněného žádání a přijímání dávek, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z článku 326.2 odst. 2 trestního zákona, a

nezákonného přiznání dávek, pokud odpovědnost za takové jednání vyplývá z čl. 326 odst. 3 odst. 2 trestního zákona.

Odvolaí proti rozhodnutím hospodářského soudu projednává Krajský soud v Rize (*Rīgas apgabaltiesa*).

Právní databáze

Název a URL databáze

[Judikatura Ústavního soudu \(vyhledávání\)](#)

Je přístup do databáze zdarma?

Ano, přístup je **zdarma**.

Stručný popis obsahu databází

Databáze obsahuje rozhodnutí Ústavního soudu Lotyšské republiky.

Souvislosti

Vyhledávací rozhraní databáze a rozhodnutí jsou k dispozici v lotyštině a angličtině.

Odkazy

[Ústavní soud Lotyšské republiky](#)

Poslední aktualizace: 26/01/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.